

Sygn. akt IV RC 1023/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 lutego 2016 r.

Sąd Rejonowy Gdańsk-Południe w Gdańsku IV Wydział Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym:

Przewodniczący Ewa Szczutowska

Protokolant Paulina Kwiatkowska

na rozprawie w dniu 05 lutego 2016 r. rozpoznał sprawę

z powództwa M. M.

przeciwko małoletniej O. M., zastępowanej przez matkę D. M.

o obniżenie alimentów

I.obniża alimenty od powoda M. M. na rzecz małoletniej pozwanej O. M. ustalone wyrokiem Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 19 grudnia 2013r. w sprawie o sygn. akt: II C 4877/12 z kwoty po 950 zł (dziewięćset pięćdziesiąt złotych) miesięcznie do kwoty po 800 zł (słownie: osiemset złotych) miesięcznie płatne z góry do 10-go każdego miesiąca do rąk matki małoletniej pozwanej wraz z ustawowymi odsetkami w przypadku opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat – począwszy od dnia 01 lutego 2015r.;

II.oddala powództwo w pozostałym zakresie;

III.kosztami postępowania obciąża powoda, uznając je za uiszczone w całości;

IV.zasądza od powoda na rzecz przedstawicielski ustawowej małoletnie pozwanej D. M. zwrot kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 600 zł (sześćset złotych).

Sygn. akt IV RC 1023/14

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 10 grudnia 2014 roku powód M. M., zastępowany przez pełnomocnika profesjonalnego, wniósł o obniżenie alimentów na rzecz małoletniej O. M. ustalonych wyrokiem Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 19 grudnia 2013 roku w sprawie o sygnaturze II C 4877/12 z kwoty 950 zł do kwoty po 500 zł miesięcznie płatnych do rąk matki małoletniej D. M. – do dnia 10-tego każdego miesiąca.

W uzasadnieniu wskazano, że kwota zasądzonych alimentów przekracza możliwości majątkowe i zarobkowe powoda w chwili obecnej. Od 4 października 2014 roku powód ma na utrzymaniu drugie dziecko – małoletniego syna K. M.. Miesięczny koszt utrzymania małoletniego kształtuje się w granicach ok. 1200 zł miesięcznie. Powód, od chwili rozvodu, nie zmienił miejsca zatrudniania i w dalszym ciągu zatrudniony jest w (...) sp. z o.o. z siedzibą w K. i miesięcznym dochodem netto w kwocie 2853,29 zł. Wobec tego, że powód jest ojcem dwójki małoletnich dzieci, a jego zarobki nie uległy podwyższeniu, konieczne jest obniżenie alimentów zasądzonych na małoletnią O. M..

(**pozew** : k. 2-3)

W odpowiedzi na pozew z dnia 30 marca 2015 roku małoletnia powódka O. M., reprezentowana przez matkę D. M., zastępowana przez pełnomocnika profesjonalnego wniosła o oddalenie powództwa w całości.

W uzasadnieniu wskazano, że od wydania wyroku rozwodowego nie zaszły żadne okoliczności, które uzasadniałyby obniżenie alimentów na rzecz małoletniej pozwanej. Powód decydując się na drugie dziecko powinien mieć świadomość, że zobowiązany będzie do utrzymania zarówno O. jak i drugiego dziecka. Osiągane przez powoda dochody pozwalają mu na utrzymywanie dwojga dzieci, bowiem jak sam wskazał, jego udział w kosztach utrzymania małoletniego syna wynosi około 600 zł. Wskazano także, że potrzeby małoletniej O. nie uległy zmianie i wynoszą ok. 2600 zł. Małoletnia ma problemy z uzębieniem związane z urazem z dzieciństwa. Musi kontynuować leczenia, a nadto uczęszczać na zajęcia logopedyczne, bowiem skutkiem wspomnianego urazu są wady wymowy u małoletniej. Zmieniła się także sytuacja majątkowa matki małoletniej, bowiem prowadzona jest przeciwko niej egzekucja komornicza.

(**odpowiedź na pozew** : k. 48-53)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Małoletnia O. M. urodzona (...) jest dzieckiem pochodzącym ze związku małżeńskiego powoda M. M. i D. M..

Wyrokiem z dnia 19 grudnia 2013 roku Sąd Okręgowy w Gdańsku w sprawie o sygnaturze II C 4877/12 rozwiązał poprzez rozwód związek małżeński powoda M. M. i D. M.. Kosztami wychowania i utrzymania małoletniej O. Sąd obciążył oboje rodziców, ustalając udział w tych kosztach ojca, M. M., na kwotę po 950 zł miesięcznie.

W chwili orzekania rozwodu małoletnia O. miała 6 lat. Uczęszczała do przedszkola, którego miesięczny koszt wynosił 300 zł. Małoletnia była dzieckiem dość chorowitym, o obniżonej odporności, pozostawała pod opieką nefrologa i pediatry. Miesięczne koszty wizyt lekarskich i leków wynosiły ok. 150-200 zł. Nadto na miesięczne koszty utrzymania małoletniej zaliczały się następujące kwoty: wyżywienie: 300 zł miesięcznie, środki czystości: 50 zł miesięcznie, odzież i obuwie: 200 zł miesięcznie, zajęcia z logopedą: 60 zł miesięcznie, tańce: 40 zł miesięcznie, rozrywka: 50 zł miesięcznie oraz stosunkowy udział w kosztach mieszkaniowych. Małoletnia zamieszkiwała wówczas wraz z matką w mieszkaniu będącym własnością jej rodziców. Mieszkanie miało ok. 80 m² i koszty jego utrzymania były dość wysokie – w szczególności koszty gazu, które w okresie grzewczym wynosiły ok. 1000-1200 zł. Miesięczny udział w kosztach mieszkaniowych przypadający na małoletnią wynosił ok. 900-1000 zł.

Matka małoletniej była zatrudniana i osiągała wynagrodzenie w kwocie ok. 1400 zł netto miesięcznie. Chorowała na cukrzyce, pozostawała także pod opieką kardiologa i endokrynologa. Wydatkowała na leki ok. 200 zł miesięcznie. Finansowo wspierała ją siostra. Nie była z nikim związana.

Powód w chwili orzekania o rozwodzie był zatrudniony w (...) sp. z o.o. osiągając dochód w kwocie ok. 3000 zł netto. Nie posiadał majątku, zamieszkiwał wraz z konkubiną, partycypując w kosztach utrzymania mieszkania w kwocie 511 zł. Nie posiadał oszczędności ani samochodu, nie miał na utrzymaniu innych dzieci poza małoletnią O.. Konkubina powoda była zatrudniona i osiągała dochód ok. 3000 zł miesięcznie.

W czasie postępowania rozwodowego obie strony wyraziły zgodę na ustalenie alimentów na małoletnią O. od ojca na kwotę 950 zł miesięcznie.

(**dowód** : akta sprawy Sądu Okręgowego w Gdańsku II C 4877/12: protokół z dnia 19 grudnia 2013 roku, zaświadczenie o zarobkach, wyrok z dnia 19 grudnia 2013 roku)

Obecnie małoletnia O. ma niespełna 9 lat. Zamieszkuje wraz z matką w dwupokojowym mieszkaniu, nabytym przez matkę małoletniej z zasobów TBS miasta G.. Małoletnia wraz z matką zmieniła miejsce zamieszkania w lutym 2015 roku. Obecnie opłaty za mieszkanie są niższe niż w poprzednim miejscu zamieszkania, bowiem koszty ogrzewania zmniejszyły się o ok. 600 zł, aczkolwiek koszty czynszu i prądu wzrosły łącznie o ok. 300 zł miesięcznie. Obecnie małoletnia uczęszcza do 2 klasy publicznej szkoły podstawowej. Matka małoletniej nie musiała jej zaopatrywać w

podręczniki, bowiem do ukończenia 3 klasy szkoły podstawowej są one refundowane przez państwo. Korzysta z bezpłatnych zajęć dodatkowych w szkole. Pozostaje pod stałą opieką lekarza endokrynologa, w dalszym ciągu ma obniżoną odporność i często choruje. Stwierdzono u niej otyłość. Małoletnia uczęszcza na obiady w szkole, których miesięczny koszt to ok. 100 zł.

Matka małoletniej pozwanej, D. M., ma 40 lat. Obecnie, od 17 marca 2015 roku, jest zatrudniona na czas określony w (...) sp. z o.o. osiągając przeciętne miesięczne wynagrodzenie netto w kwocie 2823,40 zł. Zgodnie z zeznaniem podatkowym PIT-37 w 2014 roku, po odliczeniach, osiągnęła dochód w kwocie 34 859,64 zł. W lutym 2016 roku przebywała na zwolnieniu lekarskim w związku z wypadkiem, jakiemu uległa na ulicy. Matka małoletniej nie posiada żadnego majątku, korzysta ze służbowego samochodu. Matka małoletniej zamieszkuje tylko z małoletnią, nie pozostaje w żadnym związku, nie ma innych osób na utrzymaniu. Spłaca zadłużenie za samochód u komornika w kwocie 400 zł miesięcznie.

(**dowód** : zeznania D. M.: k. 117-118, k. 133-134; zajęcie wierzytelności: k. 56; PIT-37: k. 109-113; zaświadczenie: k. 129)

Powód, M. M., ma 40 lat. Do września 2015 roku był zatrudniony w firmie (...), gdzie osiągał wynagrodzenie w kwocie ok. 2700 zł netto miesięcznie. W sierpniu 2015 roku została mu wypowiedziana umowa o pracę. Od września 2015 roku pozostaje na zwolnieniu lekarskim w związku z wypadkiem samochodowym, jakiemu uległ w czerwcu 2015 roku. Utrzymuje się obecnie z zasiłku chorobowego w kwocie 2254 zł. Obecnie jest w trakcie poszukiwania zatrudnienia.

W 2014 roku osiągnął, po odliczeniach, łączny dochód w kwocie 43 562,11 zł.

Powód nie posiada żadnego majątku. Zamieszkuje wraz z partnerką J. S., w domu należącym do niej i partycypuje w kosztach jego utrzymania. Para ma na utrzymaniu syna, K., urodzonego (...). Koszty utrzymania małoletniego oceniono na ok. 1200 zł. Małoletni jest przeciętnie zdrowy, w pierwszych miesiącach życia miał problemy z układem pokarmowym. Partnerka powoda jest zatrudniona, osiąga wynagrodzenie miesięcznie w kwocie ok. 3000-3500 zł. Spłaca kredyt za dom. Prowadzona jest przeciwko niemu egzekucja komornicza w związku z zadłużeniem związanym z zakupem samochodu.

Powód regularnie widuje się z małoletnią O., jest z nią silnie związany emocjonalnie. Małoletnia chętnie spotyka się z ojcem. Powód regularnie płaci zasądzone na małoletnią alimenty – najczęściej w dwóch ratach. W terminie przesyła ok. 600-650 zł, a następnie w miesiącu dosyła dodatkowe 300-350 zł. Matka małoletniej wyraża zgodę na takie rozwiązanie. Powód interesuje się małoletnią, stara się uczestniczyć w jej życiu. Kupuje jej prezenty na urodziny, imieniny, święta i z innych okazji.

(**dowód** : zeznania M. M.: k. 116-117, k. 131-133; zeznania D. M.: k. 117-118, k. 133-134; kserokopia aktu urodzenia: k. 6; zaświadczenie: k. 10, k. 70; wypowiedzenie: k. 64; potwierdzenia wpłat: k. 72-73; opłaty: k. 75; PIT-37: k. 158-162)

Powiatowy Urząd Pracy w G. na dzień 11 lutego 2016 roku dysponował ofertami pracy dla osób w zawodzie przedstawiciel handlowy, ślusarz i malarz piaskarz z wynagrodzeniem od 1850 zł brutto do 3500 zł brutto. Natomiast Powiatowy Urząd Pracy w G. na dzień 15 lutego 2016 roku dysponował ofertami pracy na stanowisku przedstawiciel handlowy, sprzedawca, ślusarz oraz dla mężczyzn bez kwalifikacji, z wynagrodzeniem w kwocie od 1850 zł brutto do 3000 zł brutto.

(**dowód** : pismo PUP G.: k. 168; pismo PUP G.: k. 154-155)

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zgromadzonego w toku postępowania materiału dowodowego. Sąd oparł się na treści dokumentów urzędowych załączonych do akt sprawy, jak i dokumentach z akt spraw Sądu Okręgowego w Gdańsku II C 4877/12, gdyż zostały one sporządzone przez uprawnione do tego organy, w sposób przepisany prawem. Sąd dał również wiarę dokumentom prywatnym złożonym przez strony na potrzeby niniejszej

sprawy. W ocenie Sądu stanowią one wiarygodne źródło zawartych w nich informacji, a żadna ze stron nie podważyła ich autentyczności. Zaznaczyć jednakże należy, że paragony nie są dowodem, gdyż nie wynika z nich, kto poniósł ten wydatek i czy był to wydatek poniesiony przez stronę.

Sąd, co do zasady dał wiarę zeznaniom powoda, jak i matki małoletniej pozwanej, odnośnie ich sytuacji życiowej i majątkowej, sposobu sprawowania pieczy nad małoletnią, udziału ojca w opiece nad pozwaną.

Materialnoprawną podstawą powództwa o obniżenie alimentów jest art. 138 k.r.o. w zw. z art. 135 § 1 k.r.o., z którego wynika, że można domagać się zmiany wysokości alimentów w razie zmiany w zakresie usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego lub w zakresie możliwości majątkowych i zarobkowych zobowiązanego do alimentacji. Nie każda jednak zmiana stosunków uzasadnia ingerencję w wysokość alimentów, ale tylko taka, która ma charakter trwały i dotyczy okoliczności istotnych (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 16.12.1987r., sygn. III CZP 91/86, OSNCP 1988/4/42). Ciężar dowodu, że od daty poprzedniego skonkretyzowania obowiązku alimentacyjnego nastąpiła tego rodzaju zmiana okoliczności, obciąża powoda (art. 6 k.c. w zw. z art. 232 k.p.c.).

Rozpoznając powództwo, zatem Sąd obowiązany był zbadać, czy od daty ustalenia alimentów w sprawie rozwodowej nastąpiła istotna i trwała zmiana okoliczności. W ocenie Sądu o takiej zmianie należy mówić, jednak jej zakres nie uzasadnia uwzględnienia powództwa w całości, lecz jedynie w części. Należy jednak podzielić stanowisko powoda, że nastąpiło obniżenie kosztów utrzymania małoletniej pozwanej, przy braku zmiany możliwości zarobkowych i majątkowych powoda. Wskazać także należy, że obecnie powód, poza małoletnią pozwaną, ma także na utrzymaniu syna, co również wpływa na jego możliwości majątkowe i zarobkowe.

W chwili ostatniej konkretyzacji obowiązku alimentacyjnego małoletnia O. miała 6 lat i uczęszczała do przedszkola, za które miesięczna opłata wynosiła 300 zł. Dodatkowo uczęszczała na zajęcia taneczne – 40 zł oraz na zajęcia z logopedą – 60 zł miesięcznie. Zamieszkiwała wraz z matką w mieszkaniu należącym do rodziców matki, które generowało bardzo wysokie opłaty, w szczególności za gaz. Łączne opłaty za eksploatację mieszkania średniomiesięcznie wynosiły 1800-2000 zł. Obecnie małoletnia uczęszcza do 2 klasy publicznej szkoły podstawowej. Małoletnia nie uczęszcza na żadne odpłatne zajęcia dodatkowe, bierze udział w tych bezpłatnych organizowanych w szkole. Nie są także ponoszone opłaty za podręczniki, bowiem są one do końca 3 klasy sponsorowane przez państwo. Małoletnia wraz z matką zmieniły 1 lutego 2015 roku miejsce zamieszkania i obecnie zamieszkują w mieszkaniu z zasobów TBS miasta G., za które opłaty miesięczne są średnio 300-400 zł niższe niż w poprzednim miejscu zamieszkania. Pozostałe koszty utrzymania małoletniej nie uległy znaczącej zmianie. Wskazać więc należy, że w porównaniu do ostatniej konkretyzacji obowiązku alimentacyjnego w sposób nieznaczny, ale jednak, zmniejszyły się uzasadnione koszty utrzymania małoletniej. W związku z rozpoczęciem przez małoletnią nauki szkolnej, nie ma obowiązku ponoszenia opłaty za uczęszczanie do placówki jak to miało miejsce w przypadku edukacji przedszkolnej. Nadto, małoletnia nie korzysta już z żadnych dodatkowych, odpłatnych zajęć, ani nie korzysta z płatnej pomocy logopedy. Także zmiana miejsca zamieszkania doprowadziła do obniżenia się uzasadnionych kosztów utrzymania małoletniej. Sąd doszedł do przekonania, że uzasadnione koszty utrzymania małoletniej są niższe o ok. 300-400 zł w porównaniu do stanu z chwili orzekania rozwodu pomiędzy jej rodzicami.

Reasumując należy stwierdzić, że w zakresie usprawiedliwionych potrzeb małoletniej pozwanej nastąpiła zamiana w rozumieniu art. 138 k.r.o. Koszty utrzymania powódki należy szacować na kwotę około 1600 zł miesięcznie.

O zakresie obowiązku alimentacyjnego decydują nie tylko potrzeby uprawnionego, ale i możliwości majątkowe i zarobkowe zobowiązanych – w tym przypadku obojga rodziców pozwanej. Sytuacja majątkowa i zarobkowa D. M. od daty ostatniej konkretyzacji obowiązku alimentacyjnego uległa zmianie. Miesięczne dochody matki małoletniej pozwanej wynosiły 1400 zł, a obecnie wynoszą ponad 2800 zł netto. Zmiana miejsca zamieszkania spowodowała obniżenie kosztów mieszkaniowych. Wskazać więc należy, że sytuacja majątkowa i zarobkowa matki małoletniej jest znacznie lepsza niż w chwili orzekania o rozwodzie. W tym miejscu wskazać należy, że w lutym 2016 roku matka małoletniej uległa wypadkowi, w wyniku którego pozostawała na zwolnieniu lekarskim. Niemniej jednak Sąd doszedł

do przekonania, że jest to sytuacja przejściowa powodująca okresowe trudności w sytuacji matki małoletniej pozwanej i nie mająca wpływu na rzeczywiste możliwości majątkowe i zarobkowe matki małoletniej pozwanej.

Natomiast, co do sytuacji powoda M. M. należy zauważyć, że zaszła w niej zmiana. Wskazać bowiem należy, że powód w październiku 2014 roku został po raz drugi ojcem i obecnie, poza małoletnią ma jeszcze na utrzymaniu syna K.. Powód wskazał, że koszty utrzymania małoletniego wynoszą około 1200 zł i powód ponosi je wraz z obecną partnerką, z którą prowadzi wspólne gospodarstwo domowe. Zamieszkują oni w domu należącym do partnerki powoda. Sąd doszedł do przekonania, że powód, decydując się na drugie dziecko miał świadomość, że ciąży na nim obowiązek alimentacyjny względem małoletniej powódki i sam fakt narodzin drugiego dziecka nie może być wyłączną podstawą do orzeczenia obniżenia obowiązku alimentacyjnego względem pozwanej. Niemniej jednak, zauważyć należy, że od sierpnia 2015 roku powód pozostaje bez pracy, a utrzymuje się z zasiłku chorobowego uzyskiwanego wskutek wypadku komunikacyjnego, któremu uległ. Jego dochody z tego tytułu wynoszą obecnie nieco ponad 2200 zł netto. Powód jest w trakcie poszukiwania pracy. Także w tym przypadku Sąd doszedł do przekonania, że wypadek i utrata pracy stanowią przejściową trudność w sytuacji majątkowej powoda i realnie nie wpływają na obniżenie się jego możliwości majątkowych i zarobkowych. Sąd doszedł do przekonania, że dotychczas powód w pełni wykorzystywał swoje możliwości majątkowe i zarobkowe, więc z całą pewnością po powrocie do pełni zdrowia w dalszym ciągu będzie dokładał należytej staranności, by w pełni wykorzystywać swoje możliwości.

Należy w tym miejscu podkreślić, że – stosownie do art. 135 § 1 k.r.o. – o wysokości alimentów nie decydują rzeczywiste dochody zobowiązanego, a jego możliwości zarobkowe, a więc dochody, jakie może osiągnąć stosownie do swych sił i kwalifikacji przy dołożeniu należytej staranności. Zdaniem Sądu, możliwości zarobkowe i majątkowe powoda, od ostatniej konkretyzacji obowiązku alimentacyjnego nie uległy znaczącej zmianie, a podnoszona przez powoda utrata zatrudnienia jest jedynie stanem przejściowym.

W ocenie, Sądu, sytuacja majątkowa powoda jest względnie stabilna.

Zestawiając przedstawione wyżej usprawiedliwione potrzeby pozwanej z możliwościami majątkowymi i zarobkowymi obojga rodziców Sąd doszedł do przekonania, że w aktualnym stanie faktycznym obowiązek alimentacyjny powoda wobec córki wyczerpuje się kwotą po 800 zł miesięcznie. Kwota ta odzwierciedla zakres zmiany okoliczności w porównaniu do sytuacji w momencie ostatniego ustalania wysokości obowiązku alimentacyjnego. Jeszcze raz bowiem należy podkreślić, że w ocenie Sądu doszło do obniżenia usprawiedliwionych potrzeb małoletniej pozwanej, co związane jest głównie ze zmianą miejsca zamieszkania, a także z rozpoczęciem edukacji szkolnej. Nie bez znaczenia pozostaje także fakt, że powód obecnie, poza małoletnią, ma także na utrzymaniu drugie dziecko. Sąd stoi na stanowisku, że nie może to stanowić wyłącznej przyczyny obniżenia obowiązku alimentacyjnego zobowiązanego, niemniej jednak nie sposób nie zauważyć, że pozostających na podobnym poziomie możliwościach majątkowych i zarobkowych fakt narodzin kolejnego dziecka, a więc powstania kolejnego obowiązku alimentacyjnego, ma wpływ na ogólną kondycję majątkową zobowiązanego. Stąd też na zasadzie art. 138 k.r.o. w zw. z art. 135 § 1 k.r.o. orzeczono jak w pkt I sentencji, oddalając powództwo w pozostałym zakresie jako bezzasadne. O alimentach orzeczono od dnia 1 lutego 2015 roku, to jest od daty zmiany miejsca zamieszkania przez małoletnią pozwaną i jej matkę. W ocenie Sądu, okoliczności występujące dopiero od tej daty uzasadniały orzeczenie obniżenia alimentów od powoda na małoletnią pozwaną, bowiem to właśnie zmiana miejsca zamieszkania w sposób istotny wpłynęła na obniżenie się kosztów utrzymania małoletniej pozwanej.

O kosztach postępowania Sąd orzekł w punkcie III wyroku w myśl zasady odpowiedzialności za wynik procesu, stosownie do art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 98 § 1 k.p.c., mając na uwadze, że strona pozwana z mocy ustawy była od kosztów sądowych zwolniona, uznając koszty te za uiszczone w całości.

W punkcie IV na podstawie § 6 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U.2013.461 j.t.) orzeczono od powoda na rzecz matki małoletniej powódki kwotę 600 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

ZARZĄDZENIE

1. odnotować;
2. odpis orzeczenia wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi mał. pozwanej;
3. przedłożyć z wpływem lub za 30 dni.

G., 4 marca 2016 roku

SSR Ewa Szczutowska